

Vandforsyning
SVANA-400-00049
Ref. lmu
Den 19. oktober 2017

Høringsnotat vedrørende forslag til ændring af bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger

Miljøstyrelsen udsendte 24. maj 2017 forslag til ændring af bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger i 7½ ugers høring med frist for afgivelse af bemærkninger den 24. juli 2017.

Udkastet blev sendt i høring hos alle kommuner og en lang række interessenter. Miljøstyrelsen har modtaget 11 høringssvar. Følgende 4 interessenter har haft bemærkninger til forslaget: Aarhus Kommune, ALS Danmark, Eurofins Miljø og Højvang Laboratorier.

Følgende 7 interessenter har afgivet høringssvar, men uden bemærkninger til forslaget: Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danske Regioner, Danske Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, GEUS og KL.

Danske Regioner har oplyst, at deres høringssvar er dækkende for alle regioner.

Aarhus Kommune og Højvang Laboratorier

Aarhus Kommune og Højvang Laboratorier har ingen bemærkninger, som refererer til de foreslåede ændringer i bekendtgørelsen.

ALS Danmark

ALS Danmark er den opfattelse, at den nye foreslåede enhed NTU for parameteren turbiditet ikke er den rigtige, men at enheden bør være FNU i overensstemmelse med den gældende metodestandard. I øvrigt finder analyselaboratoriet, at det med den justerede version af "Drikkevand. Manual for prøvetagning" er uklart, hvordan prøver udtaget ved forbrugers taphane efter drikkevandsbekendtgørelsen skal udtages.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger er enig i, at enheden for parameteren turbiditet bør være FNU som i gældende bekendtgørelse. I forslagets bilag 1.4 om drikkevand og bilag 1.9 om returskyllevand fra svømmebassin ændres enheden for turbiditet derfor til FNU.

Det tydeliggøres i "Drikkevand. Manual for prøvetagning", at der refereres til punkt 3.4.3 og 4.4 for så vidt angår prøver udtaget ved forbrugers taphane til kontrol af, om kvalitetskrav gældende ved forbrugers taphane er opfyldt for det vand, som forbrugeren drikker.

Eurofins Miljø

Eurofins Miljø peger på redaktionelle fejl i § 9, stk. 4 og 5 og bilag 1 (afsnit 1.7 og 1.2) og på, at stofferne 1,1,1-trichlorethan og cis-1,2-dichlorethen i bilag 1.4 allerede er indeholdt i trichlorethaner og dichlorethener.

Eurofins Miljø kommenterer, at måleusikkerheden (U_{rel}) for "andre blødgørere" i bilag 1.3 om grundvand er for stram, og at detektionsgrænse og måleusikkerhed (U_{abs}) i bilag 1.4 om drikkevand er sænket for de gamle "øvrige PAH". Analyselaboratoriet finder det desuden problematisk at afrapportere flere betydende cifre, end der er belæg for ud fra usikkerheden (jf. pesticider, benzen, halogenerede alifatiske kulbrinter og PAH i bilag 1.4 om drikkevand) og kommenterer, at krævet detektionsgrænse ikke afspejler kravet til antal betydende cifre i drikkevandsbekendtgørelsen. Endelig kommenterer analyselaboratoriet, at kravet til detektionsgrænse og måleusikkerhed (U_{abs}) for en række sporstoffer i bilag 1.16 om fersk overfladevand er for lavt, og at det i overensstemmelse med notat om revision af metodedatablad Mo18 kun bør gælde ved bestemmelse af "opløst metal" og ikke ved "total metal" for mineraler og sporstoffer i bilaget.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Sproglige fejl rettes (herunder redaktionelle fejl i § 9, stk. 4 og 5, og i bilag 1, afsnit 1.7 og 1.2). I bilag 1.3 ændres "chloroform" til "trichlormethan" i overensstemmelse med international navngivning, og "Andre blødgørere end de ovenfor nævnte" ændres til "Øvrige blødgørere". I bilag 1.4 slettes 1,1,1-trichlormethan og cis-1,2-dichlorethen).

Mht. blødgørere i bilag 1.3 om grundvand er der med forslaget en opdeling i navngivne blødgørere og "andre blødgørere". Kvalitetskravet til måleusikkerheden (U_{rel}) er for alle blødgørere uændret i forhold til tidligere. Mht. PAH i bilag 1.4 om drikkevand er der med forslaget en opdeling i navngivne PAH og "øvrige PAH". Kvalitetskravene til detektionsgrænse og måleusikkerheden (U_{abs}) er for alle PAH uændret i forhold til tidligere. Kravene fastholdes derfor.

Kravet om rapportering med et fastlagt minimum antal betydende cifre er et krav i Kommissionens Direktiv (EU) 2015/1787, der implementeres med ændringsforslaget. Kravet fastholdes derfor i forslaget. Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger oplyser, at krav til detektionsgrænser for størstedelen af parametrene vedkommende har et antal betydende cifre mindre end den tilsvarende parameterværdi i direktivet. Direktivet stiller ikke krav om antal af betydende cifre for detektionsgrænsen. De gældende krav til detektionsgrænse fastholdes, da tilføjelse af ekstra betydende cifre til krav til detektionsgrænse for at bringe antallet af betydende cifre i overensstemmelse med kvalitetskravet, ville være en betragtelig skærpelse af kravene til detektionsgrænse.

Mht. bilag 1.16 om fersk overfladevand er Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger enig i, at det bør fremgå, at krav til detektionsgrænse og måleusikkerhed (U_{abs}) for sporstoffer og mineraler med analyse efter metodedatablad Mo18, med undtagelse af jern, gælder for opløst metal i overensstemmelse med referencelaboratoriets publicerede notat som grundlaget for ændring af metodedatablad Mo18 om metaller i fersk overfladevand. Bilag 1.16 ændres i overensstemmelse hermed. Krav til parameteren jern gælder for både opløst og total jern. I bilag 1.16 tilføjes derfor en fodnote om, at krav til detektionsgrænse og måleusikkerhed (U_{abs}) gælder for opløst metal/sporstof ved følgende parametre: Calcium, magnesium, natrium, kalium, antimon, arsen, barium, bly, bor, cadmium, chrom, kobber, kviksølv, mangan, nikkel, selen, vanadium og zink.

Øvrige bemærkninger

I øvrigt er der hørings svar, som vedrører bestemmelser, som i forslaget er videreført uændret fra den gældende bekendtgørelse.

Eurofins Miljø finder, at kravene til aggressiv kuldioxid bør differentieres, hvis indholdet af hydrogencarbonat er større end eller mindre end 100 mg/L, som den var tidligere i bek. nr. 231. Begrundelsen er, at der i forbindelse med revision af metodedatablad MO31, blev åbnet op for brug af både DIN 38404-10 (beregningsmetode) og metoden DS 236.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Videreførte bestemmelser fra den gældende bekendtgørelse bevares som udgangspunkt uændret, jf. dog parametrene desphenyl-chloridazon, methyl-desphenyl-chloridazon og aggressiv kuldioxid nedenfor. Miljøstyrelsen vil i samråd med styrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger se på, om der er hørings svar, som giver anledning til ændringer i forbindelse med en senere ændring af bekendtgørelsen eller evt. tilhørende metodedatablade.

MST har besluttet, at pesticidnedbrydningsprodukterne desphenyl-chloridazon og methyl-desphenyl-chloridazon skal indgå i pesticidlisten i drikkevandsbekendtgørelsen, så der fremover skal måles for stoffet i drikkevands- og boringskontrollen. Som konsekvens heraf har det været nødvendigt at tage stilling til, hvilke analysekvalitetskrav, der skal gælde for målingerne. Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger har anbefalet analysekvalitetskrav for måling af stofferne i grundvand og drikkevand svarende til de generelt gældende krav for pesticider med krav om akkreditering senest 1. april 2018. Bekendtgørelsens bilag 1.3 og 1.4 ændres derfor i overensstemmelse hermed.

Mht. aggressiv kuldioxid er der med høringsforslaget ikke foreslået ændringer i gældende regler. På baggrund af Eurofins Miljø's hørings svar herom har Miljøstyrelsen i september 2017 haft forslaget om differentierede analysekvalitetskrav svarende til de tidligere gældende krav udsendt i høring hos følgegruppen til Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger og Fagdatacenter for grundvand (GEUS).

Da beregningsmetoden blev indført i version 2 af metodedatablad MO31 var det tænkt som en erstatning for DS 236. Analysekravene for aggressiv kuldioxid blev derfor ændret til, at der ikke var krav til detektionsgrænse, Uabs og Urel, og parameternavnet blev ændret til "Aggressiv kuldioxid ved 12 °C (CO₂)". Dette trådte i kraft ved bekendtgørelse 1311 af 25/11/2015.

Med version 3 af metodedatablad MO31 blev der valgmulighed mellem DS 236 og beregningsmetoden. Der var en forventning om, at laboratorierne ville benytte DS 236 ved lave koncentrationer af hydrogencarbonat og skifte til beregningsmetoden ved høje koncentrationer af hydrogencarbonat, hvorved uforklarlige måleresultater med aggressiv kuldioxid i prøver med høj koncentration af hydrogencarbonat ville kunne undgås. Analysekrav svarende til DS 236 ved et hydrogencarbonatindhold lavere end 100 mg/L er på den baggrund gældende krav indført ved bekendtgørelse 1903 af 29/12/2015.

Udfordringen ved Eurofins Miljø's forslag er, at det tidligere gældende krav til detektionsgrænse på 5 mg/L ved et hydrogencarbonatindhold større end 100 mg/L ikke er egnet til at kontrollere et vejledende drikkevandskvalitetskrav på 2 mg/L i borings- eller drikkevandskontrollen.

KL har som medlem af følgegruppen for referencelaboratoriet påpeget, at mange af overskridelserne af aggressiv kuldioxid "skjules" med den høje detektionsgrænse, og at konsekvensen kan være, at

behandlingen med kalk stopper, og at det vand, der ledes ud på ledningsnettet, er kalkaggressivt. KL peger også på, at det med beregningsmetoden er teknisk muligt at bestemme indholdet af aggressiv kuldioxid ned til 0 mg/L. GEUS kommenterer, at der er behov for sikkerhed for ikke at få falske positive ved høje indhold af hydrogenkarbonat. GEUS har ofte i forbindelse med databehandling af data fra kalkområder set falske positive fra kalkmagasiner.

Ved et hydrogencarbonatindhold større end 100 mg/L bør beregningsmetoden, som ikke refererer til analysekvalitetskrav, anvendes frem for metoden DS 236, da det ikke synes muligt at opnå en detektionsgrænse, der er tilstrækkelig lav til, at DS 236 er egnet til at måle, om det vejledende kvalitetskrav til aggressiv kuldioxid på 2 mg/L er opfyldt. For at sikre, at DS 236 ikke anvendes i disse situationer, vil det i metodedatablad MO31 blive præciseret, at DS 236 kun kan anvendes i de tilfælde, hvor indholdet af hydrogencarbonat er under 100 mg/L.

I bekendtgørelsen vil det blive præciseret, at de anførte kvalitetskrav ikke gælder for beregningsmetoden. Desuden slettes formuleringen "ved 12 °C" i parameternavnet, da referencetemperaturen for beregningsmetoden i metodedatablad MO31 er fastsat til 12 °C, hvilket også er referencetemperaturen i DS 236.